

UCHWAŁA Nr XLIII/262/14
RADY POWIATU W PODDĘBICACH
z dnia 26 czerwca 2014 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
na lata 2014-2024 na terenie Powiatu Poddębickiego

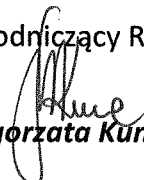
Działając na podstawie art. 4 ust. 1, pkt. 3 i art. 12 pkt. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, poz. 645, z 2014 r., poz. 379) oraz art. 19 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182, poz. 509, poz. 1650), Rada Powiatu w Poddębicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2024” na terenie Powiatu Poddębickiego w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Poddębicach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Małgorzata Kuna

Załącznik
do Uchwały Nr XLIII/262/14
Rady Powiatu w Poddębicach
z dnia 26 czerwca 2014 r.

POWIATOWA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
NA LATA 2014 – 2024
na terenie Powiatu Poddębickiego

Poddębice, 2014

Spis treści:

Wstęp.....	3
I. Diagnoza	4
Demografia.....	4
Ubóstwo i trudności w dostępie do dóbr, usług i praw społecznych	5
Kondycja i zagrożenie współczesnej rodziny	8
Kondycja społeczeństwa obywatelskiego	17
III. Priorytety i kierunki pomocy społecznej w latach 2014-2024	22
<i>Priorytet 1: Poprawa warunków powstawania i funkcjonowania rodzin.</i>	
Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci.	22
<i>Priorytet 2. Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych.....</i>	26
<i>Priorytet 3. Tworzenie warunków sprzyjających integracji</i>	
<i>w starzejącym się społeczeństwie.</i>	28
<i>Priorytet 4. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych.....</i>	29
<i>Priorytet 5. Partnerstwo publiczno-społeczne podstawą rozwoju usług społecznych.....</i>	29
<i>Priorytet 6. Integracja społeczna i zawodowa imigrantów.</i>	30
IV. Wdrożenie oraz monitorowanie realizacji Powiatowej Strategii	
Rozwiązywania Problemów Społecznych	31
V. Projekcja wydatków budżetowych.....	31
VI. Projekcja zasobów ludzkich pomocy społecznej	36

Wstęp

Zgodnie z art. 19 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 z 2004r., poz. 593 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana z uwzględnieniem oceny zasobów pomocy społecznej, analizy lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Diagnoza sytuacji społecznej stanowiła podstawę prognozowanych zmian oraz celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań.

Cele strategiczne dotyczące rozwiązywania problemów społecznych na terenie Powiatu Poddębickiego wyznaczone zostały w oparciu o ustawowe zadania powiatu, własne i zlecone. Uwzględnione zostały również priorytety Europejskiego Modelu Społecznego, a w szczególności:

- dążenie do pełnego zatrudnienia i spójności społecznej;
- odpowiedzialność za poziom i jakość życia obywateli wyrażającą się między innymi w aktywnym przeciwdziałaniu ubóstwu i nadmiernemu rozwarstwieniu społecznemu;
- zaangażowanie jak największej liczby partnerów oraz władz samorządowych w realizację działań chroniących najbardziej podatnych na wykluczenie społeczne;
- uznanie znaczenia mocnych i trwałych więzi rodzinnych i społecznych za jeden z istotnych czynników zapobiegających powstawaniu problemów społecznych;
- uwzględnienie trendów demograficznych w planowaniu rozwiązywania problemów społecznych, a szczególnie takich zjawisk, jak zmieniająca się struktura wiekowa społeczeństwa, zmiany wzorów życia rodzinnego oraz migracje.

Dla celów Powiatowej Strategii posłużono się danymi z gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, Domu Pomocy Społecznej w Gostkowie, Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Pęczniewie, Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Czepowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Poddębicach, Powiatowej Komendy Policji w Poddębicach, Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Poddębicach, Urzędu Skarbowego

w Poddębicach, Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Sieradzu oraz innych instytucji i organizacji.

Sprzyjającym klimatem dla realizacji Powiatowej Strategii jest rozwój usług specjalistycznych dla różnych grup beneficjentów, poradnictwa prawnego, psychologicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Systemowe podejście do rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd, niezależnie od wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, proponowane jest podejmowanie pracy z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie zasili szeregów beneficjentów pomocy społecznej.

Potencjałem dającym gwarancję poprawnej realizacji założeń Strategii jest kadra pomocy społecznej, jej kwalifikacje, predyspozycje, doświadczenie oraz umiejscowienie pracy w terenie stanowi podstawę skutecznych rozwiązań istniejących trudności.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014–2020 uwzględnia rekomendacje sformułowane w:

- Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Powiatu Poddębickiego na lata 2006-2013
- Strategii Rozwoju Polityki Społecznej Województwa Łódzkiego;
- Narodowej Strategii Integracji Społecznej dla Polski 2020;
- Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020;
- Rządowego Programu na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020;
- Strategii Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2009–2015;

Przyjęcie przez Radę Powiatu w Poddębicach Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 zostało poprzedzone konsultacjami z właściwymi terytorialnie gminami.

I. Diagnoza

Demografia

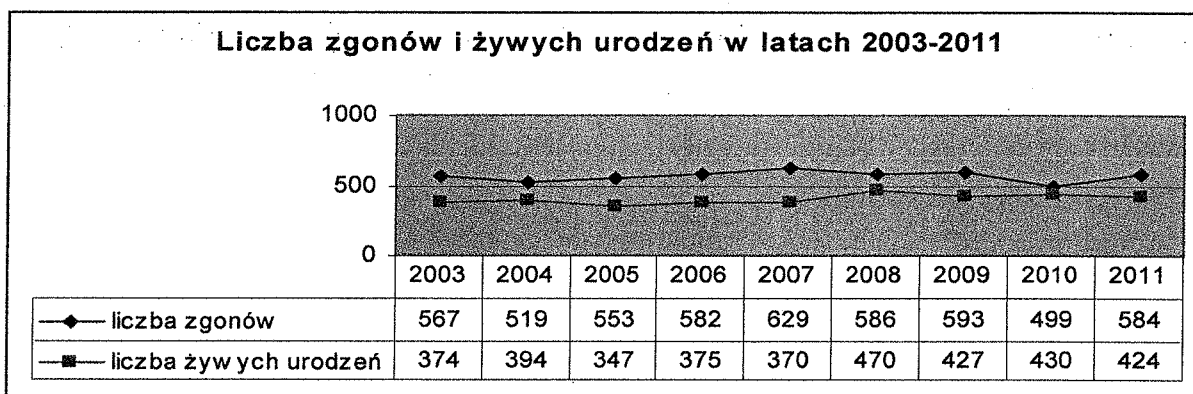
Zachodzące w ostatnich latach procesy demograficzne silnie oddziałują na sytuację społeczno-ekonomiczną kraju i regionów. Prognozy demograficzne mają bardzo istotny wpływ na planowanie działań mających na celu dostosowanie pomocy społecznej do skutków zachodzących zmian oraz przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom. Do zjawisk, które w największym stopniu wpływają na sytuację społeczno – ekonomiczną należą:

- spadek dzietności kobiet do 1,66 w 2012 r. - wskaźnik ten od 2003 r. kształtuje się poniżej prostej zastępowalności pokoleń;
- przesunięcie najwyższej płodności kobiet z grupy w wieku 20-24 lata do grupy 25-29 lat, a także znaczący wzrost płodności w grupie wieku 30-35 lata. W konsekwencji, szczególnie w okresie ostatnich 10 lat, nastąpiło podwyższenie mediany wieku kobiet rodzących pierwsze dziecko do 27,6 w 2012 r. w naszym powiecie;
- wzrost przeciętnej długości życia – do 72,7 dla kobiet i 65,7 dla mężczyzn w 2012 r.

Powyższe zjawiska mają wpływ na zmiany w obrębie poszczególnych kategorii wiekowych. Na przestrzeni lat 2005–2012 zmiany te kształtowały się następująco:

- zmniejszyła się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, 0-17 lat, o 31% (2.920 osób)
- zwiększyła się liczebność osób w wieku produkcyjnym, 18-65 lat, o 12,4% (3.312 osób)
- zwiększyła się liczebność osób w wieku poprodukcyjnym - kobiety powyżej 60 lat, mężczyźni powyżej 65 lat, o 26% (1.953 osób)

Ogólna liczba mieszkańców Powiatu Poddębickiego na dzień 31.12.2012 r. wyniosła 40.961 osób i była niższa od liczby na dzień 31.12.2005 r. o 2.345 (6%).

Wykres 1: liczba zgonów i żywych urodzeń w Powiecie Poddębickim na przestrzeni lat 2003-2011

Biorąc pod uwagę liczbę zgonów i liczbę żywych urodzeń stwierdzić należy, że od 2003 r. wskaźniki te wskazują na brak prostej zastępowalności pokoleń.

Uboństwo i trudności w dostępie do dóbr, usług i praw społecznych

W okresie od 2000 do 2005 r. na terenie powiatu występował stały trend ubożenia mieszkańców. W okresie tym zdecydowanie powiększyła się grupa osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z 5.540 w 2000 r. do 8.534 w 2005 r. (wzrost o 54%). W 2012 r. liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się do 4.519 osób

(spadek o 47 %).

W latach 2000-2005 liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wzrosła o 64 %. W kolejnym okresie, od 2006 r. do 2012 r. nastąpiło zmniejszenie liczby świadczeniobiorców z powyższego tytułu o 38 %. W 2012 r. z powodu ubóstwa z pomocy korzystało 1.685 osób (w 2005 r. 2.716 osób).

W latach 2000–2012 nastąpił wzrost poziomu wydatków przeznaczonych w powiecie na świadczenia pomocy społecznej (1.642.350 zł w 2000 r., 2.764.722,27 zł w 2005 r., 4.101.065,9 zł w 2012 r.). Wobec powyższego możliwy jest wniosek, iż lepsze zabezpieczenie finansowe pomocy społecznej spowodowało zmniejszenie odsetka ludności znajdującej się poniżej granic ubóstwa. Oznacza to, że coraz więcej rodzin jest w stanie zaspokoić swoje potrzeby - w 2005r. 19,6% mieszkańców powiatu korzystało ze świadczeń pomocy społecznej, zaś w 2012 r. 11,03%.

O skuteczności pomocy społecznej w latach 2005-2013 świadczyć może również malejąca liczba rodzin korzystających z dożywiania dzieci. W 2005 r. 982 rodziny korzystały z dożywiania dzieci w szkołach, przy czym liczba ta rosła od 2000 r. (577), natomiast do 2012 r. liczba tych rodzin spadła do 632.

Pozycja na rynku pracy

Pozycja członków rodziny na rynku pracy silnie wpływa na sytuację finansową gospodarstw domowych. Stopa bezrobocia w latach 2000–2005 systematycznie rosła, od 12,9% w 2000 do 17% w 2005 r. Na dzień 31.12.2012 r. stopa bezrobocia w powiecie poddębickim ukształtowała się na poziomie 15,6 % i była wyższa od wojewódzkiej (14%), jak i od krajowej (13,4%), Od 2005 roku zdecydowanie zmniejszyła się grupa osób, które nie pracowały (zarejestrowani bezrobotni) - z 3.244 osób do 2.714 w 2012 r.

Pomimo poprawy sytuacji na rynku pracy w latach 2005–2012 zwiększyła się liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia - z 2.055 w 2005r. do 2.352 w 2012 r., przy czym w 2012 r. była to najliczniejsza grupa beneficjentów pomocy społecznej. Wśród osób bezrobotnych identyfikuje się największy odsetek doświadczających biedy.

Trudności jakich doświadczają mieszkańcy powiatu w związku z problemami na rynku pracy w największym stopniu przyczyniają się do ich ubożenia. Dodatkowo pozostawanie w bezrobociu przez kilka lat zmniejsza szanse na ponowne zatrudnienie. W latach 2000–2005 liczba osób długotrwale bezrobotnych systematycznie rosła, natomiast w 2012 r., w stosunku do 2005 r., zmniejszyła się o połowę, tj. do 1469 (o 1476 osób, 50%). W ogólnej liczbie osób

bezrobotnych bez prawa do zasiłku pozostają 1463 osoby, w tym 654 kobiet (45%).

Niepokojącym zjawiskiem jest także znaczny odsetek ludzi młodych (od 18 do 24 r. ż.) pozostających bez pracy, w 2012 r. ich liczba wyniosła 719 osób (w tym 340 kobiet) oraz brak pracy dla osób z wyższym wykształceniem (131 osób w 2005 r., 203 w 2012 r.). Przed skutkami bezrobocia w coraz mniejszym stopniu chroni zdobyte wykształcenie, gdyż barierę stanowi m.in. brak doświadczenia zawodowego (w 2012 r. zarejestrowanych było 529 osób bez stażu), a także niedostosowanie zdobytych kwalifikacji zawodowych do zapotrzebowania na rynku pracy. Pomiędzy rynkiem pracy a sytuacją społeczną zachodzi swoista relacja. Z jednej strony problemy na rynku pracy powodują obniżenie warunków życia ludności, z drugiej strony problemy finansowe powodują ograniczony dostęp do dóbr i usług, stanowiąc barierę w znalezieniu zatrudnienia.

Dość poważnym problemem, zagrażającym ubóstwem, jest brak wykształcenia. Analiza sytuacji rodzin w latach 2005 - 2012 pokazała, że im niższe jest wykształcenie głowy rodziny tym niższy jest status materialny rodziny. Liczba bezrobotnych z wykształceniem poniżej zasadniczego/gimnazjalnego w latach 2005–2012 zmniejszyła się o 320 osób (25%) i w 2012 r. stanowiła 971 osób, w tym 324 kobiety.

Ponadto, pomimo wielu zachęt dla pracodawców, na rynku pracy mało korzystnie przedstawia się sytuacja osób niepełnosprawnych, choć w aspekcie społecznym dobrym sygnałem wydaje się być powiększająca się grupa osób niepełnosprawnych rejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (w 2000 r. 40 osób, w 2005 r. 90, w 2012 r. 145).

W latach 2000-2005 średnio w roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach wpływało 586 ofert pracy, z czego realizowanych było ok. 449. W 2012 r. PUP dysponował 894 wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej, które zostały zrealizowane w całości. W latach 2000-2005 r. w szkoleniach zawodowych średnio rocznie brało udział 60 osób, z których zatrudnienie podejmowało ok. 35 osób. W 2012 r. w szkoleniach wzięło udział 88 osób, w tym 36 osób podjęło pracę.

Skład rodziny

Wzrost liczby dzieci pozostających na utrzymaniu rodziców ma wpływ na zmniejszenie zasobów finansowych przypadających na członka rodziny. Standard życia rodziny zależny jest więc od liczby dzieci w rodzinie. W latach 2000-2005 r. liczba rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej wzrosła ponad dwukrotnie (276 w 2000 r., 578 w 2005 r.), natomiast w latach 2006-2012 r. zmniejszyła się do 145, pokazując coraz lepszy poziom zabezpieczenia materialnego rodzin. Z danych ośrodków pomocy społecznej

wynika, iż trudności doświadczają też rodzice samotnie wychowujący dzieci.

W latach 2000-2012 ponad trzykrotnie wzrosła liczba rozwodów: z 22 w 2000 r. do 81 w 2012 r. (wzrost o 268%). W 2005 r. 307 rodzin niepełnych korzystało z pomocy społecznej (w 2000 r. 236 rodzin). Ponadto trudniejsza jest sytuacja rodzin, w których znajdują się osoby niepełnosprawne. W latach 2000-2005 r. systematycznie rosła liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (w 2000 r. 671 osób, w 2005 r. 842 osoby), natomiast w 2012 r. uległa zmniejszeniu do 735, choć nadal poziom ten jest dość wysoki.

Miejsce zamieszkania

W skład Powiatu Poddebickiego wchodzi dwie gminy miejsko-wiejskie (Poddebice, Uniejów) i cztery wiejskie (Dalików, Pęczniew, Wartkowice, Zadzim). Nie powoduje to istotnego zróżnicowania ubóstwa pomiędzy gminami wiejskimi i miejsko-wiejskimi, chociaż oczywiście rodziny i osoby z miejscowości położonych w największej odległości od miast i miasteczek mają utrudniony dostęp do jednostek oświatowych, kulturalnych, zdrowotnych, przez co ich status społeczny może być niższy. Średnio co 24 mieszkańców powiatu doświadczał w 2012 r. ubóstwa, w tym najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej występował w gminie Pęczniew (8,9%) i w gminie Wartkowice (8,8%), zaś najniższy w gminie Zadzim (0,8%) i w gminie Poddebice (1%). Warto podkreślić, że dane z gminnych ośrodków pomocy społecznych wskazują, iż na przestrzeni lat 2005–2012 zdecydowanej poprawie uległa sytuacja bytowa osób i rodzin żyjących w naszym powiecie.

Kondycja i zagrożenie współczesnej rodziny

Trudności na rynku pracy i problemy finansowe znacznie utrudniają funkcjonowanie wielu rodzin. Trzeba jednak podkreślić, że trwałość więzów rodzinnych może przyczynić się do złagodzenia wielu problemów i to nie tylko poprzez pomoc finansową czy też rzeczową. Dzięki oparciu w rodzinie realne jest funkcjonowanie w pewnym systemie wartości i zachowanie godności. Pamiętać przy tym należy o potrzebach dzieci, które nie mają żadnej możliwości wpływania na własną sytuację, w związku z czym powinny zostać objęte przez służby społeczne, jak i placówki edukacyjne i wychowawcze, szczególną obserwacją. Niedostateczna dostępność do informacji o warunkach życia rodzin, głównie niezamożnych, określenia współwystępowania trudnych sytuacji, czy ich trwałości powodują, że trudno jednoznacznie zaprezentować skalę wykluczenia społecznego na terenie powiatu poddebickiego, w tym wśród dzieci. Natomiast istnieje szereg danych, które wskazują

wybiórczo na istnienie problemów w skali lokalnej. Prezentacja takich informacji nie daje może pełnego obrazu, ale z pewnością umożliwia wychwycenie negatywnych sygnałów, na które należy skierować uwagę.

Ubóstwo i niedożywienie

Rodziny wielodzietne, mające na wychowaniu troje lub więcej dzieci, są dużo częściej niż inne typy rodzin zagrożone ubóstwem. W latach 2000-2005 liczba rodzin wielodzietnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wzrosła o 109% (z 276 w 2000 r. do 578 w 2005 r.), natomiast do 2012 r. zmniejszyła się o 75%, do 145 rodzin. Oceniając tę sytuację możliwe jest postawienie wniosku, iż poprawiła się sytuacja dzieci żyjących w rodzinach wielodzietnych o ile pominięty zostanie czynnik demograficzny w postaci zmniejszenia się ogólnej liczby rodzin wielodzietnych na przestrzeni lat 2005–2012. Kolejnym ważnym elementem dla oceny sytuacji dzieci jest sposób postrzegania przez rodziców swoich obowiązków wobec nich – w tym aspekcie dysfunkcjonalność rodziny (brak odpowiedzialności, alkoholizm) może pogłębiać ubóstwo materialne. Tak więc wskaźniki obrazujące ubóstwo materialne niedostatecznie odzwierciedlają sytuację bytową dzieci, jako że ubóstwo jest tylko jednym z aspektów ich funkcjonowania.

W 2005 r. z dożywiania w szkole korzystało 1.922 dzieci z 982 rodzin, natomiast w 2012 r. 1.403 dzieci pochodzących z 632 rodzin. Posiłki dofinansowane były przez ośrodki pomocy społecznej w łącznej kwocie 83.670 zł w 2005 r. oraz 545.722 w 2012 r. Liczba dzieci dożywianych w szkole w latach 2000-2005 wzrosła o 669 (rodzin o 405), natomiast kwota wydatkowana przez pomoc społeczną na posiłek w szkole zwiększyła się w tym okresie zaledwie o 386 zł, co obrazuje bardzo niekorzystny sposób funkcjonowania zabezpieczenia socjalnego w latach 2000–2005 (zwiększenie liczby świadczeń powodowało obniżenie wartości pojedynczego świadczenia).

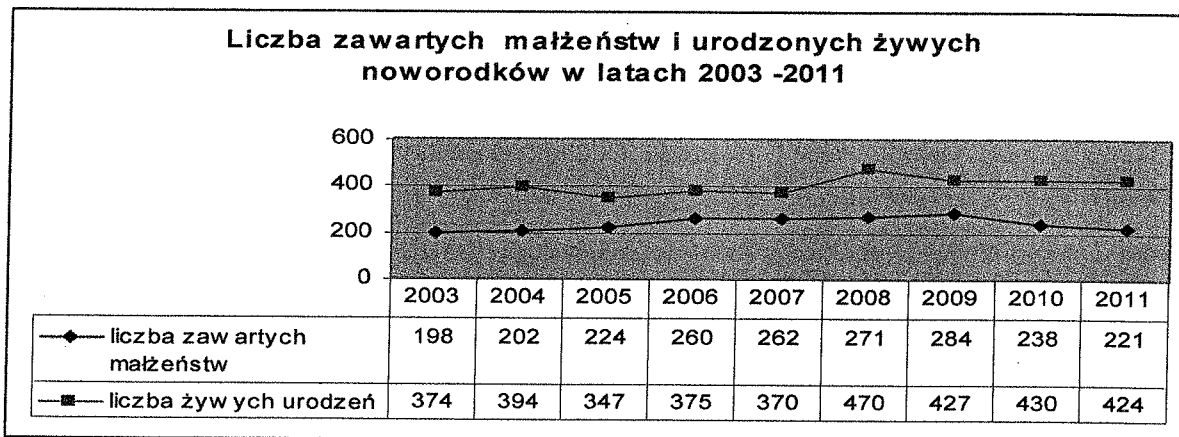
Natomiast w latach 2005-2012 r. liczba dzieci dożywianych w szkołach zmniejszyła się o 519, a kwota przeznaczona na dożywianie wzrosła o 462.052 zł. Tak więc w latach 2005–2012 skuteczność zabezpieczenia socjalnego należy ocenić pozytywnie, gdyż wzrost nakładów finansowych na dożywianie dzieci faktycznie mógł przyczynić się do poprawy sytuacji bytowej rodzin.

Warunki dla macierzyństwa

Średni wiek kobiety rodzącej pierwsze dziecko przesunął się z grupy wiekowej 20-24 lata do grupy 27-29 lat. Obok czynników związanych ze zmianą stylu życia współczesnej

młodzieży, która coraz częściej podejmuje kształcenie na poziomie wyższym, należy zwrócić uwagę na trudności ekonomiczne, które również wpływają na opóźnienie planów rodzicielskich.

Na terenie Powiatu Poddębickiego ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie ochrony macierzyństwa w 2005 r. skorzystało 247 osób, natomiast w 2012 r. osób takich było 1.088, co może wskazywać na poważny problem w zakresie przygotowania do macierzyństwa.

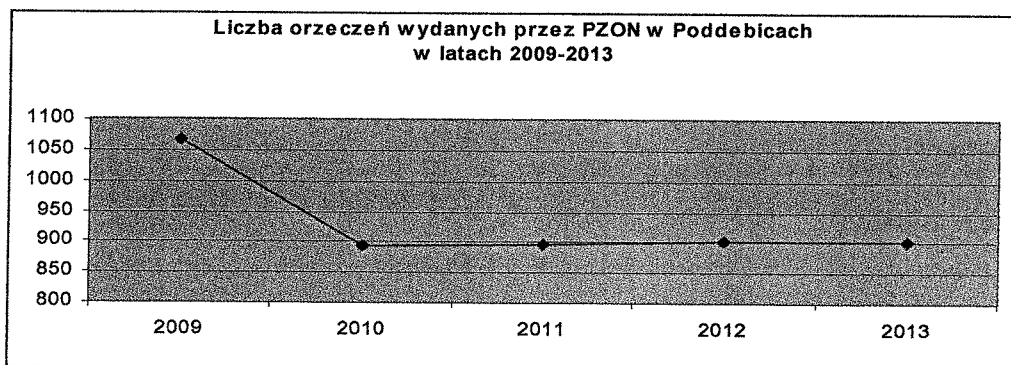

Wykres 2. Zawarte małżeństwa i urodzenia żywe w latach 2009-2013

Liczba małżeństw zawieranych w Powiecie Poddębickim w latach 2003–2012 wzrosła o 23, ale od 2009 r. tendencja zmieniła się na spadkową z 284 w 2009 r. do 221 w 2011 r. Natomiast liczba urodzonych żywych noworodków zwiększyła się z 374 w 2003 r. do 424 w 2011 r., przy czym od 2006 r. charakterystyczne są naprzemienne cykle wzrostu i spadku urodzeń.

Niepełnosprawność

W latach 2009-2013 Powiatowy Zespół ds. Orzekania Niepełnosprawności wydał łącznie 4.654 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

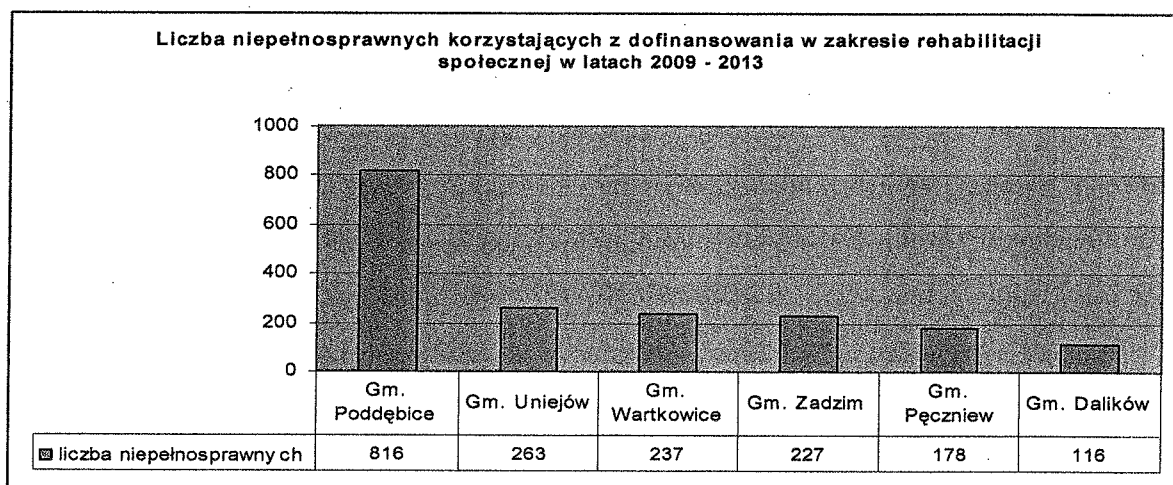
Wykres 3 Liczba orzeczeń wydanych przez PZON w Poddębicach w latach 2009-2013

Najwięcej orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności Powiatowy Zespół wydawał w początkowym okresie swojej działalności. W latach 2000-2009 liczba wydawanych co roku orzeczeń utrzymywała się powyżej 1.000. W 2010 r. nastąpił wyraźny spadek do ok. 900 orzeczeń rocznie.

Mający obecnie miejsce wzrost udziału osób starszych w populacji może się przyczynić do zwiększenia liczby osób niepełnosprawnych. Starsze grupy wiekowe są bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności

Według danych GUS, na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r., wskaźnik częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Powiecie Poddębickim wynosi 2,2%, natomiast wskaźnik częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat wynosi 9,5%. Liczba osób w wieku powyżej 15 lat wynosiła 35.764. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych na koniec miesiąca grudnia 2012 r. wynosiła 145 osób; liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu—29. Liczba osób niepełnosprawnych i bezrobotnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, wyliczona jako średnia z września, października, listopada 2013 r. według stanu na koniec miesiąca na podstawie dostępnych danych GUS wyniosła 182 osoby.

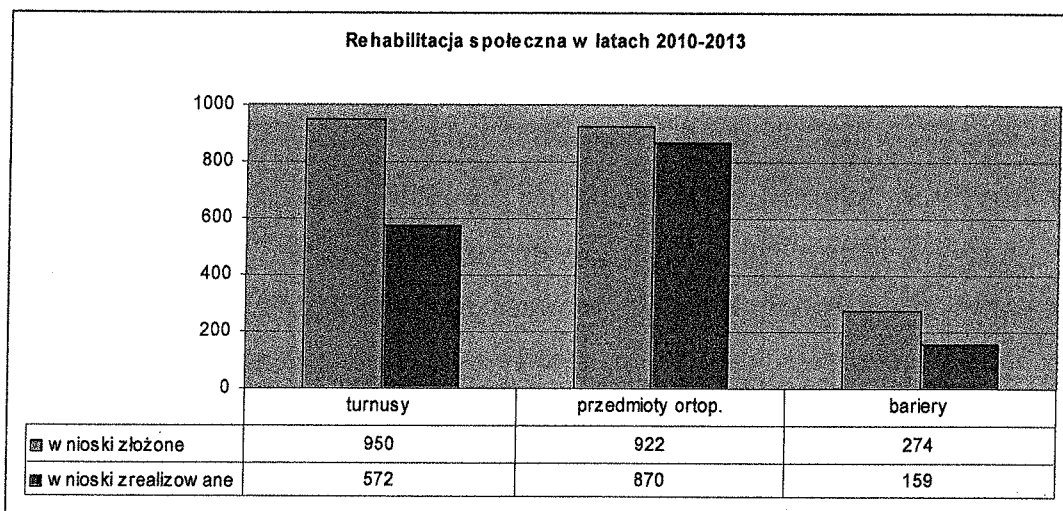
Powiat realizuje zadania objęte dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, polegające na rehabilitacji społecznej i zawodowej, osób niepełnosprawnych oraz prowadzeniu Warsztatu Terapii Zajęciowej. W latach 2009-2013 rehabilitacją społeczną objęto łącznie 1.837 osób niepełnosprawnych, poniższy wykres przedstawia wyszczególnienie dotyczące gmin Powiatu Poddębickiego.

Wykres 4: Rehabilitacja społeczna w latach 2009-2013

Najlichnieszą grupą beneficjentów rehabilitacji społecznej w latach 2009-2013 byli mieszkańcy gminy Poddębice (45%), udział mieszkańców gmin: Uniejów, Wartkowie, Zadzim pozostawał na poziomie średnim (14%-12%), a najmniej liczną grupą osób niepełnosprawnych uczestniczących w rehabilitacji społecznej byli mieszkańcy gmin: Pęczniew (10%) i Dalików (6%).

W latach 2010-2013 rodzajowy zakres zadań realizowanych w ramach rehabilitacji społecznej przedstawiał się następująco:

Wykres 5: zakres zrealizowanej rehabilitacji społecznej w latach 2010-2013

W latach 2010-2013 najlichnieszą grupą wnioskodawców były osoby niepełnosprawne zainteresowane udziałem w turnusach rehabilitacyjnych (44%), nieco mniej liczną grupą byli wnioskodawcy oczekujący pomocy w formie dofinansowania zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego (42%), najmniej wniosków dotyczyło likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się (14%). Wnioski o dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego zrealizowane zostały w 94 %, wnioski o dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego w 60%, wnioski o likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się – w 58%. Generalnie z 2.146 wniosków przyjętych przez PCPR w latach 2010-2013 zrealizowanych zostało 1.601 (75%).

Wobec powyższego zasadny wydaje się wniosek, iż środki finansowe na rozwiązywanie potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2014-2024 winny zostać zwiększone o 25% w stosunku do lat 2010-2013.

Powiat za pośrednictwem PCPR w Poddębicach od dwóch lat realizuje pilotażowy program „Aktywny samorząd”, w ramach którego likwidowane są bariery utrudniające aktywizację społeczną i zawodową, bariery w poruszaniu się, realizowana jest pomoc

w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej oraz w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. W latach 2012-2013 r. zrealizowano 44 wnioski osób niepełnosprawnych.

W ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w Poddebicach realizuje zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. W latach 2010-2013 pięciu pracodawców otrzymało zwrot nakładów poniesionych w związku z przystosowaniem stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej, a ponadto 6 osobom niepełnosprawnym udzielono jednorazowego dofinansowania rozpoczęcia działalności gospodarczej (na 12 złożonych w tym okresie wniosków).

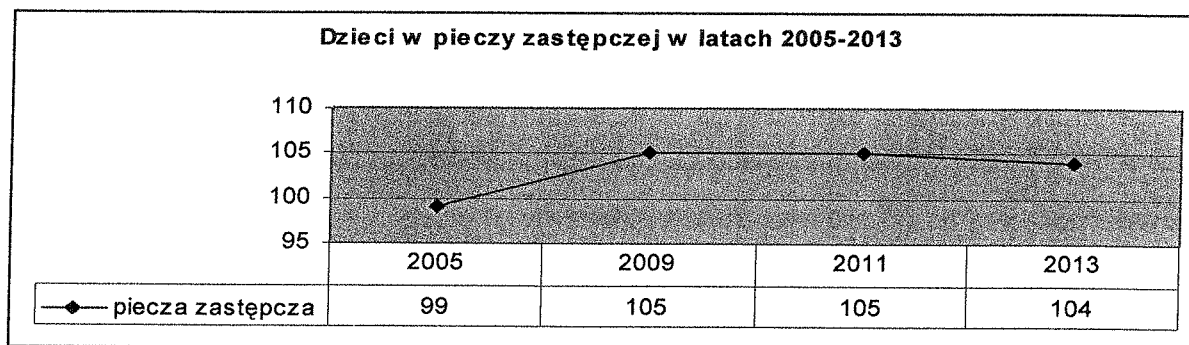
Ponadto w związku z umową zawartą z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 15 grudnia 1999 r. powiat otrzymuje dofinansowanie do działalności Warsztat Terapii Zajęciowej w Poddebicach, prowadzonego przez Stowarzyszenie Gospodarczo-Edukacyjne w Poddebicach, przeznaczonego dla 30 osób. Warsztat w 90 % finansowany jest przez PFRON, w 10 % przez Powiat. Uczestnicy Warsztatu mają zapewniony transport.

Na terenie powiatu funkcjonują dwa dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zlokalizowane w Pęczniewie (gm. Pęczniew) i w Czepowie (gm. Uniejów). Domy zapewniają pomoc ukierunkowaną na zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej a także integracji społecznej. Zajęcia z uczestnikami odbywają się codziennie i trwają minimum 6 godzin przez 5 dni w tygodniu. PŚDS w Pęczniewie dysponuje miejscami dla 40 osób, natomiast PŚDS w Czepowie dla 52 uczestników.

Dom Pomocy Społecznej w Gostkowie (gm. Wartkowice), jest placówką pobytu całodobowego, przeznaczoną dla 106 osób z przewlekłymi chorobami psychicznymi. Dom zapewnia potrzeby opiekuńcze, pielęgnacyjne i bytowe.

Problemy dzieci z rodzin z zaburzoną funkcją opiekuńczo-wychowawczą

W Powiecie Poddebickim w 2013r. poza rodzinami biologicznymi przebywało 104 dzieci, w tym 85 w pieczy rodzinnej i 19 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

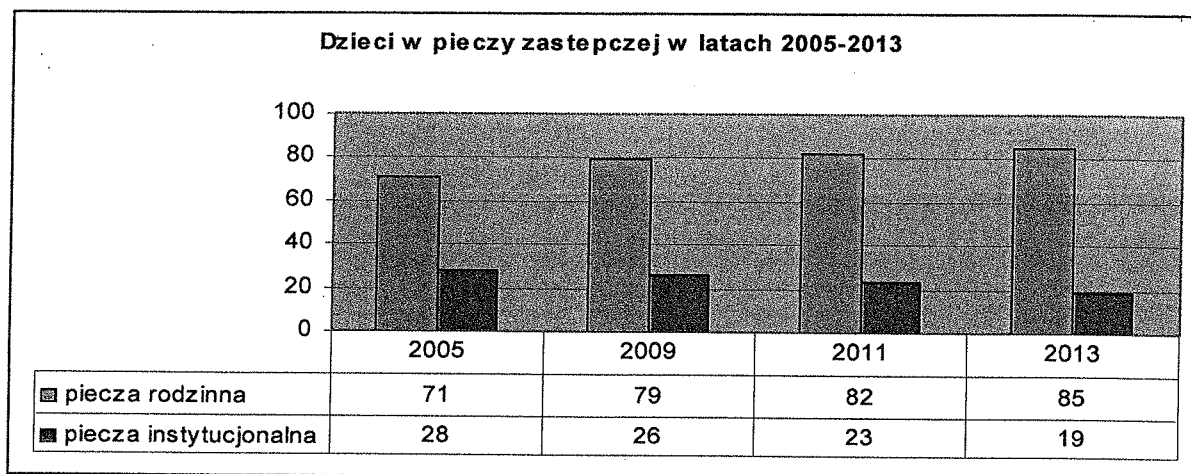

Wykres 6: Dzieci w pieczy zastępczej w latach 2005 – 2013

Liczba dzieci przebywających poza rodziną w latach 2005–2009 systematycznie wzrastała, natomiast w latach 2009-2013 utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

Zdecydowany wzrost liczby dzieci wymagających zabezpieczenia warunków do opieki i wychowania w pieczy zastępczej nastąpił w 2009 r. i trwa nadal.

W 2005 r. poza rodzinami biologicznymi przebywało 99 dzieci, w tym 71 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 28 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Sytuacją korzystną jest systematyczne ograniczanie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z 28 w 2005 r. do 19 w 2013 r.

Wykres 7: Dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2005 – 2013

W latach 2005 – 2013 miał miejsce wzrost liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przy czym zmniejszona została liczba dzieci umieszczanych w pieczy instytucjonalnej na korzyść pieczy rodzinnej. Jest to pozytywna zmiana, szczególnie korzystna dla dzieci pozbawionych opieki i wychowania w rodzinach biologicznych i w latach następnych winna nadal być priorytetem. Sytuacja ta szczególnie korzystnie przedstawia się w 2013 r. – istotne znaczenie może mieć fakt, iż w 2013 r. na terenie powiatu powstały dwa rodzinne domy dziecka (w Poddębicach i w gminie Pęczniew) oraz jedna zawodowa rodzina

zastępcza (w gminie Wartkowice).

Mając na uwadze przytoczone wyżej statystyki koniecznym wydaje się wzmacnianie systemu szeroko rozumianej profilaktyki poprzez tworzenie warunków do powstawania nowych rodzin zastępczych i placówek rodzinnych.

W latach 2009-2013 odbyły się 3 szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 6 szkoleń dla funkcjonujących już rodzin zastępczych. Łącznie w szkoleniach uczestniczyło 117 osób.

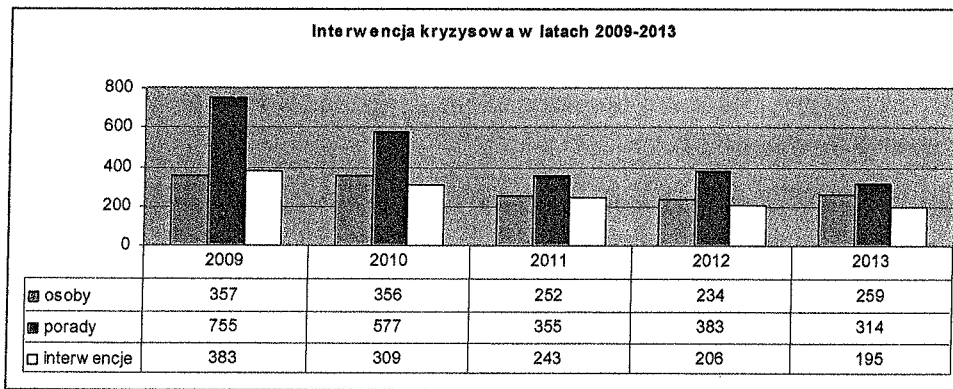
Ponadto w latach 2009-2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach zrealizowało następujące programy korzystając z dofinansowania przyznanego w ramach programów rządowych w zakresie wsparcia i rozwoju rodzinnej opieki zastępczej:

- w 2009 r. „Radość bycia rodzicem zastępczym”,
- w 2011 r. „Mój dom – twoim domem”,
- w 2012 r. „ABC rodzicielstwa zastępczego”
- w 2013 r. w ramach „Resortowego Programu Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej” zrealizowano szkolenia dla rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dofinansowano wynagrodzenia dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka i zawodowej rodziny zastępczej, udzielono dodatkowej pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym.

W latach następnych Powiat winien kontynuować szeroko pojęte wsparcie na rzecz dzieci pozbawionych opieki i wychowania w rodzinie biologicznej.

Interwencje kryzysowe

Tematyka interwencji kryzysowych jest bardzo trudna, ich przyczyny często mają charakter złożony, uniemożliwiający postawienie własnej diagnozy, a ponadto stanowią często swego rodzaju tabu, które uniemożliwia otwarte mówienie o problemach drażliwych, czy wstydlivych. Wiele z informacji niżej przedstawionych ma charakter sygnałny – dane pochodzą z badań lokalnych.

Wykres 8: Interwencja kryzysowa w latach 2009-2013

W latach 2009-2013 miała miejsce malejąca liczba osób, porad i interwencji podejmowanych w terenie przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach. Analiza pracy Ośrodka wskazuje na bardzo istotną zależność pomiędzy sytuacją kadrową a dostępnością do realizowanych świadczeń, w związku z czym priorytetem w latach 2014–2024 winno być zapewnienie stałej dwuosobowej obsady kadrowej oraz przywrócenie doraźnego poradnictwa specjalistycznego.

Problemy z jakimi mieszkańcy powiatu w latach 2009–2013 zgłaszali się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, to w szczególności:

- doznawanie przemocy psychicznej i fizycznej,
- problemy rodzinne będące konsekwencją uzależnienia od alkoholu,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- kryzys emocjonalny spowodowany na przykład nagłym załamaniem planów życiowych, śmiercią osoby najbliższej,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- niepełnosprawność,
- doświadczanie kryzysów małżeńskich lub problemów w relacjach z dziećmi,
- zaniechanie dzieci lub osób starszych,
- niski poziom wiedzy o przysługujących prawach, trudności w pisaniu podań, odwołań, pism procesowych i urzędowych,
- brak własnych możliwości zaradczych, poczucie bezsilności, beznadziejności, zagubienie.

W 2010 r. wobec 3 sprawców przemocy domowej realizowany był program korekcyjno - edukacyjny, mający na celu w szczególności: uświadomienie sprawcy czym jest przemoc, eliminowanie nieprawidłowych nawyków, kształtowanie umiejętności eliminowania przemocy z własnych zachowań.

Ważnym zadaniem wydaje się być cykliczność działań podejmowanych wobec sprawców przemocy domowej.

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Poddębicach wynika, iż w latach 2009-2013 zrealizowano 304 interwencje domowe zakończone założeniem „Niebieskich Kart” (dokumentacja właściwa dla przemocy domowej). Wszystkie rodziny, dla których zastosowano niebieskie karty objęte były programem pomocy ofiarom przemocy domowej.

Zagrożenie wykluczeniem społecznym

Od lipca 2008 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach realizuje projekt pn. „Siła motywacji siłą integracji”. W okresie od 2009 do 2013 r. zrealizowano pięć jednorocznych edycji powyższego projektu. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu jest rozwój aktywnej integracji wśród klientów PCPR w Poddębicach (osoby niepełnosprawne, podopieczni rodzin zastępczych, klienci Ośrodka Interwencji Kryzysowej) oraz pracy socjalnej.

Uczestnikami projektu były osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, którzy są w wieku aktywności zawodowej. W latach 2009-2013 działaniami objęto 168 osób.

Wobec faktu, iż grupami społecznymi najbardziej narażonymi na wykluczenie społeczne są osoby: niepełnosprawne, chore psychicznie, uzależnione, długotrwale bezrobotne, opuszczające zakłady karne i poprawcze, samotnie wychowujące dzieci, osoby będące ofiarami patologii życia rodzinnego, o niskich kwalifikacjach zawodowych, starsze, samotne, bezdomne, dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych oraz wychowujące się poza rodziną, osoby będące imigrantami oraz członkowi mniejszości narodowych, ważnym zadaniem w latach 2014-2024 będzie kierowanie do tych osób dalszych działań mających na celu zapewnienie im możliwości uczestniczenia w życiu gospodarczym, społecznym, jak i kulturowym.

Wszechstronną pomoc na rzecz osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie zapewnia Dom dla osób Starszych i Bezdomnych w Feliksowie, (gm. Poddębice). Placówka przeznaczona jest dla 30 osób starszych, bezdomnych, niepełnosprawnych, odrzuconych przez rodzinę, osób które z różnych powodów nie są w stanie zapewnić sobie wyżywienia, noclegu, niezbędnej odzieży. Dom prowadzony jest przez fundację „Metamorfoza”.

Kondycja społeczeństwa obywatelskiego

Spółeczeństwo obywatelskie jest przestrzenią działania instytucji, organizacji, grup

społecznych i jednostek, rozciągającą się pomiędzy rodziną, państwem i rynkiem, w której ludzie podejmują wolną debatę na temat wartości składających się na wspólne dobro oraz dobrowolnie współdziałają ze sobą na rzecz realizacji wspólnych interesów.

Społeczeństwem obywatelskim jest społeczeństwo, w którym istnieją aktywni, myślący o interesach społeczności obywatele, zależności polityczne oparte na zasadach równości i stosunki społeczne polegające na zaufaniu i współpracy.

Grupowa aktywność obywatelska

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przyjmuje szeroką definicję organizacji pozarządowych. Zgodnie z art. 3 ust. 2 tej ustawy organizacjami pozarządowymi są osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustawy nie będące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

Podstawą do określenia liczby organizacji jest rejestr REGON Głównego Urzędu Statystycznego. Pozytywnie o inicjatywach obywatelskich świadczyć może rosnąca liczba stowarzyszeń zarejestrowanych na terenie Powiatu Poddębickiego: od 86 w 2004 r., 135 w 2011 r., do 141 w 2012 r. Liczba zarejestrowanych fundacji również ma tendencję rosnącą jednak nie jest aż tak wyraźna jak liczba stowarzyszeń (od 4 w 2005 r., 5 w 2011 r., do 6 w 2012 r.). Skrupulatne oszacowanie całego trzeciego sektora wymagałoby dołączenia do liczby stowarzyszeń i fundacji ochotniczych straży pożarnych, organizacji społecznych (komitety rodzicielskie, koła łowieckie), związków zawodowych, jednostek kościołów i związków wyznaniowych, organizacji samorządu gospodarczego i zawodowego oraz mniej licznych grup związków pracodawców i partii politycznych.

Współpraca organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym polega najczęściej na przekazywaniu środków finansowych i wymianie informacji, a także uzgadnianiu wzajemnych przedsięwzięć. Samorząd jest dla organizacji najważniejszym partnerem instytucjonalnym, drugim w kolejności – lokalna społeczność.

Indywidualna aktywność obywatelska

Indywidualna aktywność obywatelska odzwierciedla się m.in. w realizacji idei wolontariatu oraz przekazywania przez podatników 1% podatku dochodowego na rzecz organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego. Przejawem społecznego zaangażowania jest również uczestnictwo w wyborach i referendach.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nadaje pojęciom „wolontariat” i „wolontariusz” status prawny. Ważnym obszarem pracy wolontarystycznej jest edukacja, oświata, wychowanie i opieka nad dziećmi.

Zaangażowanie społeczne obrazuje również wykorzystywanie możliwości przekazania 1% podatku dochodowego na rzecz organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego. Według danych Urzędu Skarbowego w Poddębicach spośród 14.565 zeznań podatkowych złożonych w 2012 r. wpłat na rzecz organizacji pożytku publicznego dokonało 5.428 podatników (37%). Na podstawie porównania tych danych z danymi za 2004 r., (124 podatników) oraz 2005 r. (272 podatników) uznać można, że aktywność obywatelska mieszkańców powiatu wzrasta, jednak jej poziom jest ciągle bardzo niski.

Aktywność publiczna mieszkańców powiatu poddębickiego pozostaje na poziomie przeciętnym – w wyborach samorządowych w 2010 r. wzięło udział 54,09% z 34.730 uprawnionych wyborców (najwyższy wskaźnik uzyskała gmina Pęczniew 67,26%, najniższy gmina Uniejów 47,57%). Aczkolwiek nastąpiła niewielka poprawa w stosunku do 2005 r. kiedy to w wyborach samorządowych wzięło udział 43,59%, to jednak w dalszym ciągu prawie połowa mieszkańców powiatu nie angażuje się w życie publiczne.

II. Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

W celu zbudowania strategii rozwiązywania problemów społecznych konieczne jest określenie zasadniczych uwarunkowań jej realizacji. Dotyczą one trzech wymiarów: celowościowego, horyzontalnego oraz strukturalnego.

Wymiar celowościowy wynika z przeprowadzonej diagnozy wskazującej na podstawowe problemy występujące na terenie powiatu.

Wymiar horyzontalny wynika z faktu, iż strategia stanowi zintegrowaną część powiatowej polityki publicznej. Obok strategii rozwiązywania problemów społecznych w ramach powiatowej polityki społecznej funkcjonują: Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej, Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, Powiatowy Program Zatrudnienia, a także gminne strategie rozwiązywania problemów społecznych, gminne programy przeciwdziałania uzależnieniom, szkolne programy profilaktyczne, programy promocji zdrowia.

Wymiar strukturalny wynika z priorytetów i kierunków działań społecznych zarówno w strukturze instytucjonalnej (administracja rządowa a administracja samorządowa)

jak również w płaszczyźnie budowy społeczeństwa obywatelskiego (sektor publiczny a sektor pozarządowy).

Na podstawie analizy trzech wymiarów strategii określony został główny cel: **Celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w latach 2014-2024 jest zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej prowadzącego do ułatwienia mieszkańcom powiatu równego dostępu do praw społecznych, poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli.**

Merytoryczna treść diagnozy społecznej stanowi podstawę dla określenia właściwych priorytetów.

Priorytet 1 – Poprawa warunków dla powstania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci

Analiza funkcji rodziny współczesnej wskazuje na potrzebę rozwiązań w zakresie jej wsparcia, mieszczących się w formule zintegrowanych, interdyscyplinarnych działań, szczególnie związanych ze sferą bytową, edukacji i wychowania. W priorytet ten wpisuje się zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym jej w rodzinie biologicznej (rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza), jak również wszelkie działania podejmowane w ramach szeroko pojętej interwencji kryzysowej (porady, praca socjalna z rodzinami, w których występuje przemoc domowa, także praca w terenie).

Priorytet 2 – Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych

Priorytet odnosi się do podmiotowego ujęcia problemu osób niepełnosprawnych. Zasadniczym jego celem jest podniesienie znaczenia integracji społecznej do rangi nadrzędnych zasad i wartości stosowanych wobec osób niepełnosprawnych. Istotne znaczenie w zakresie kompleksowej rehabilitacji i aktywizacji osób niepełnosprawnych przypisane zostało społecznej aktywności, w powiązaniu z miejscem i rolą człowieka w życiu społecznym. Priorytet obejmuje wsparcie dla osób niepełnosprawnych, chorych, starszych oraz uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej.

Priorytet 3 – Budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym

Skuteczność działań w zakresie wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym zależy od powiązania interwencji o charakterze opiekuńczym z formami aktywizującymi i integrującymi.

Priorytet 4 – Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych

Powodzenie rozwiązywania problemów społecznych w znacznej mierze zależy od mobilności społecznej, która sprzyja budowaniu sprawiedliwej struktury społecznej. Jej dynamika zależy od ludzkich motywacji, postaw i zachowań społecznych. Zależy także od wiedzy, umiejętności, w tym umiejętności współdziałania. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych wywiera wpływ na wszystkie pozostałe priorytety. Od profesjonalnych służb społecznych, poprzez system kształcenia i od światłych obywateli, poprzez system poradnictwa obywatelskiego, w dużej mierze będzie zależała realizacja strategii na poziomie lokalnym.

Priorytet 5 – Partnerstwo publiczno - społeczne jako podstawa rozwoju usług społecznych

Partnerstwo publiczno - społeczne wynika z zasady pomocniczości, rozumianej jako uzależnienie intensywności pomocy od intensywności potrzeby. W tym kontekście niezbędne jest nadanie odpowiedniego znaczenia inicjatywom obywatelskim, z udziałem organizacji pozarządowych, poprzez tworzenie warunków dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, postaw obywatelskich, form partycypacji społecznej, a tym samym przyczynienie się do dynamicznego rozwoju usług społecznych.

Priorytet 6 – Integracja społeczna i zawodowa imigrantów

Priorytet ten nakłada na administrację samorządową i partnerów społecznych szczególnie obowiązek przygotowania warunków umożliwiających w dowolnym czasie podjęcie działań zapewniających właściwy przebiegu społecznych i zawodowych procesów integracyjnych skierowanych do imigrantów.

III. Priorytety i kierunki pomocy społecznej w latach 2014-2024

Priorytet 1: Poprawa warunków powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci.

1.1 Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi młodego pokolenia w rodzinie i środowiskach pozarodzinnych, jako czynnika poprawy jakości kapitału ludzkiego

Cel ten będzie realizowany poprzez:

- a) wspieranie rodziny w zakresie utrzymania i wychowania dzieci w rodzinie, w tym:
 - pełne skoordynowanie pomocy socjalnej na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi,
 - zapewnienie stabilności finansowej rodzinom zastępczym,
 - wyrównywanie szans dzieci i młodzieży poprzez rozwój usług społecznych, w tym: sprzyjających podniesieniu poziomu i jakości edukacji oraz rozwojowi edukacji nieformalnej, wspierających funkcje socjalne szkoły, sprzyjających poprawie zdrowia dzieci i młodzieży poprzez wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie rozwoju funkcji sportowo-rekreacyjnych w ramach zagospodarowania czasu wolnego i profilaktyki zdrowotnej, sprzyjających rozwojowi infrastruktury społecznej na terenach wiejskich i w środowiskach zagrożonych, a zwłaszcza rozwój funkcji kulturalno-edukacyjnej bibliotek oraz pobudzanie kulturalnych inicjatyw lokalnych;
 - zwiększenie roli czytelnictwa w procesie wychowawczym i edukacyjnym poprzez cykliczne i okazjonalne akcje promocyjne, skierowane szczególnie do dzieci i młodzieży;
 - ograniczanie cen usług świadczonych przez obiekty sportowo-rekreacyjne będące własnością jednostek samorządu terytorialnego;
 - wypracowanie modelu działań zwiększających możliwość nieodpłatnego korzystania przez dzieci i młodzież z obiektów sportowych w czasie wolnym od zajęć.
- b) włączenie rodziców i opiekunów do współpracy ze szkołami i placówkami oświatowo-wychowawczymi w procesach edukacyjnych i wychowawczych poprzez:
 - zwiększenie uczestnictwa rodziców w przedsięwzięciach placówek świadczących usługi społeczne dla dzieci,
 - rozwój poradnictwa rodzinnego i pedagogiczno-psychologicznego,
 - zwiększenie zakresu poradnictwa, rozwój poradnictwa rodzinnego i psychologiczno-pedagogicznego dla dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów.
- c) wyrównywanie szans rozwoju młodzieży, poprzez:

- tworzenie warunków do samodzielności młodych w sferze bytowej;
- stwarzanie szans dla rozwoju własnej aktywności młodego pokolenia;
- przeciwdziałanie marginalizacji młodego pokolenia;
- rozwijanie międzykulturowych kontaktów młodzieży.

1.2 Tworzenie i wzmacnianie rozwiązań służących godzeniu pracy zawodowej i wychowaniu dzieci, w celu podniesienia aktywności zawodowej oraz umożliwienia pełniejszej realizacji planów prokreacyjnych.

Cel ten będzie realizowany przez :

- promowanie przepisów prawa pracy umożliwiających łączenie pracy zawodowej i wychowania dzieci, gwarantujących bezpieczeństwo socjalne rodziny,
- realizowanie programów rządowych i resortowych dotyczących łączenia pracy zawodowej i wychowania dzieci,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- propagowanie elastycznych form organizacji czasu pracy,
- upowszechnianie istoty wychowania przedszkolnego,
- wspieranie aktywności edukacyjnej i zawodowej,
- promowanie partnerstwa w rodzinie,
- przeciwdziałanie dyskryminacji kobiet na rynku pracy poprzez promocję równych szans, współpracę z organizacjami.

1.3. Zbudowanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Cel ten będzie realizowany poprzez :

- 1) promowanie i wspieranie rodziny biologicznej,
- 2) pomoc dziecku, które nie może przebywać we własnej rodzinie, poprzez umieszczenie go na czas określony w rodzinie zastępczej,
- 3) w wyjątkowych przypadkach umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i to po pierwsze w placówkach typu rodzinnego, a w ostateczności - w placówkach typu socjalizacyjnego.

Wsparcie rodziny biologicznej w środowisku oraz pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudności materialnych, emocjonalnych i wychowawczych, których nie są w stanie same pokonać odbywać się będzie za pośrednictwem działań profilaktycznych, których celem jest zapobieganie umieszczeniu dziecka poza rodziną.

Działania te obejmować będą :

- eliminowanie form i metod pomocy sprzyjających bierności i bezradności,
- rozszerzenie indywidualnych form pracy socjalnej,
- rozbudowanie poradnictwa,
- zwiększenie roli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach w diagnozowaniu sytuacji rodzin (w tym niepełnych),
- tworzenie programów działań i zasad współpracy z innymi podmiotami i instytucjami,
- wspieranie i promowanie interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego, różnego rodzaju form pomocy dla rodzin naturalnych, mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych (poradnictwo, terapia, praca socjalna, pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w placówkach wsparcia dziennego),
- wsparcie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką poza rodziną biologiczną.

Wspierany będzie rozwój rodzin zastępczych, w tym również zawodowych, dla dzieci, które nie mogą wychowywać się w rodzinie własnej. Wspierane będzie tworzenie małych rodzinnych form opieki i wychowania organizowanych w naturalnym środowisku. Tworzenie wychowankom optymalnych warunków rozwoju i funkcjonowania w dorosłym życiu.

1.4 Kształtowanie pozytywnego klimatu wobec rodziny, małżeństwa i dzieciności.

Cel ten będzie realizowany poprzez :

- propagowanie w mediach pozytywnych przykładów;
- edukację służącą budowaniu pozytywnego wizerunku rodziny, w tym również promowanie partnerskiego podziału ról w małżeństwie;
- edukację na rzecz akceptacji wielodzietności,
- wsparcie dla rodzin wielodzietnych poprzez uczestnictwo w tworzeniu i przystępowaniu do idei „karty dużej rodziny”.

1.5. Wsparcie dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, w celu wyrównywania szans dzieci i młodzieży podejmujących i kontynuujących naukę.

Cel ten będzie realizowany poprzez wspieranie procesów rozwojowych niepełnosprawnych dzieci i młodzieży tak, aby umożliwić im osiągnięcie samodzielności w życiu dorosłym i by istotnie wzrosły w przyszłości ich szanse na rynku pracy.

Do najważniejszych elementów służących tym celom, należy zaliczyć pomoc sprzyjającą zmniejszaniu skutków niepełnosprawności, poprzez:

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny;
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych (w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej), technicznych i w komunikowaniu się (m.in. pomoc w zakupie komputerów dla dzieci i młodzieży uczącej się i studiującej);
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej w ramach programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (np. „Aktywny samorząd”);
- promowanie odpowiednich kierunków szkolenia zawodowego i realizowanie rzeczywistego zatrudnienia dorosłych osób niepełnosprawnych w możliwych dla nich zawodach;
- promowanie istoty i potrzeby zatrudniania osób niepełnosprawnych.

1.6 Stworzenie kompleksowego systemu zapobiegania przestępczości, demoralizacji i nadużywania substancji psychoaktywnych przez młodzież.

Jednym z podstawowych elementów zapobiegania demoralizacji, przestępczości i eksperymentowaniu z substancjami psychoaktywnymi jest zapewnienie młodzieży odpowiedniego środowiska rozwoju. W tym celu należy umożliwić rodzinie pełnienie ról wychowawczych oraz stwarzać „kolejną szansę” dla tych osób, które są dotknięte demoralizacją. Ważną rolę będzie tu odgrywać przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wsparcie rodziny w wychowaniu dzieci będzie efektywniejsze, gdy będzie ona funkcjonować w silnej wspólnotie lokalnej, a z drugiej strony pozwoli młodemu człowiekowi na wnoszenie własnego wkładu w jej funkcjonowanie.

Zadania:

- analiza problemów doświadczanych przez współczesną młodzież oraz budowa systemu wsparcia, który będzie reagował na występujące współczesne pułapki i zagrożenia;
- zapewnienie poradnictwa dla dzieci i młodzieży, które mają potrzebę rozmawiania o swoich problemach i szukają dróg dalszego rozwoju;
- propagowanie i wspieranie pracy z trudną młodzieżą (organizacje pozarządowe);
- upowszechnienie możliwości współpracy młodzieży z instytucjami socjalnymi. Celem tej współpracy byłoby zapewnienie szans na wnoszenie przez młodzież swojego wkładu w funkcjonowanie wspólnoty, np. poprzez formy spędzania czasu z osobami starszymi czy dziećmi mającymi problemy w nauce, bądź wykonywanie użytecznych prac;

- stworzenie „kolejnej szansy” dla młodzieży, która dokonała określonego typu wykroczeń i przestępstw poprzez zapewnienie efektywnego systemu nadzoru dla tych osób oraz zbudowanie relacji (np. ze specjalistą), która będzie jasno formułowała zasady i kierunki dalszego rozwoju młodej osoby oraz umożliwi jej rekompensatę dokonanych szkód poprzez obowiązkowe wykonywanie prac społecznie użytecznych. Jednym z celów takiej pracy będzie uwrażliwienie młodej osoby na potrzeby innych członków danej wspólnoty lokalnej oraz umożliwienie otrzymania informacji zwrotnej, która da młodej osobie poczucie funkcjonowania we wspólnocie i jej użyteczności;
- rozwój działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkodliwości używania narkotyków;
- promocja zdrowego trybu życia i rozwój ogólnodostępnej, finansowej ze środków publicznych infrastruktury sportowej.

Priorytet 2. Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych

2.1. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Celem działania jest stworzenie kompleksowego systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych organizowanego na poziomie powiatu, który pozwoli na zwiększenie aktywności oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych.

W szczególności system ten obejmuje:

- rozwój możliwości pełnej diagnostyki osób niepełnosprawnych, której celem będzie określenie możliwości kontynuowania obecnie wykonywanego zawodu;
- dla osób, które utraciły zdolność wykonywania dotychczasowego zawodu – zapewnienie możliwości diagnozy – zdrowotnej i zawodowej – w zakresie określania dalszych szans rozwoju zawodowego osoby niepełnosprawnej;
- objęcie fachową opieką osoby niepełnosprawnej, tak aby motywować ją do poszukiwania innych niż dotychczasowe możliwości rozwoju i podejmowania zatrudnienia, przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu. Efektem takiej pracy powinna być świadoma zgoda na podjęcie rehabilitacji i kształcenia (nawet kilkuletniego), umożliwiająca aktywizację lub reaktywizację osób niepełnosprawnych na rynku pracy;
- zapewnienie wsparcia psychologicznego dla osób niepełnosprawnych, które wracają na rynek pracy i muszą przystosować się do nowej sytuacji;

- rozwijanie całościowego podejścia do rehabilitacji i aktywizacji osób niepełnosprawnych od urodzenia lub wczesnego dzieciństwa, tak aby poprzez odpowiednio wcześnie podjęte działania, przygotować te osoby do podjęcia pracy w dorosłym życiu;
- wspieranie budownictwa bez barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych ruchowo w istniejącym zasobie mieszkaniowym;
- likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- umożliwianie poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej poprzez dostęp do turnusów rehabilitacyjnych, zapewnienie przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego.

2.2. Tworzenie warunków do większej aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych jako podstawy społecznej integracji i poprawy ich życia.

Celem działania jest :

- tworzenie warunków do podejmowania różnych form aktywności: pracy zawodowej oraz działalności społecznie użytecznej;
- promowanie elastycznych form zatrudnienia, umożliwiających pracę osobom niepełnosprawnym;
- propagowanie rozwoju form i miejsc pracy dla osób o schorzeniach utrudniających integrację;
- rozwój usług wspomagających wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy;
- rozwój usług edukacyjnych i opiekuńczych na wsi;
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych do 22-25 r. ż.;
- działania antydyskryminacyjne wobec osób niepełnosprawnych.

2.3. Kształtowanie postaw wobec niepełnosprawności

Celem działania jest :

- propagowanie społecznej akceptacji i integracji osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, pracy i środowisku lokalnym;
- rozwój edukacji sprzyjającej kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za integrację w środowisku lokalnym;
- propagowanie i wspieranie idei organizowania się osób niepełnosprawnych;
- rozwój i wspieranie różnych form indywidualnych oraz samodzielnych działań na swoją rzecz osób niepełnosprawnych;

- stopniowe przygotowywanie wszystkich szkół do tego, aby mogli kształcić się w nich uczniowie niepełnosprawni.

2.4. Usprawnienie systemu rehabilitacji na rzecz utrzymania aktywności zawodowej.

Celem działania jest ograniczanie prawdopodobieństwa utraty sprawności poprzez:

- działania promujące i prowadzące do zachowania zdolności do pracy wśród starszych pracowników;
- szkolenie i edukacja starszych pracowników;
- wspieranie wprowadzania elastycznego czasu pracy;
- tworzenie warunków pracy sprzyjających utrzymaniu zdolności pracy starszych pracowników, ograniczanie czynników ryzyka;
- promocja zdrowia i aktywności fizycznej.

Priorytet 3. Tworzenie warunków sprzyjających integracji w starzejącym się społeczeństwie.

3.1 Rozwijanie systemu specjalistycznego wsparcia dla osób wymagających szczególnej opieki.

Cel ten będzie osiągany przede wszystkim dzięki:

- promocji, rozwojowi i wspieraniu specjalistycznych form całodobowej opieki sprawowanej w Domu Pomocy Społecznej w Gostkowie;
- promocji, rozwojowi i wspieraniu specjalistycznej opieki dziennej sprawowanej w Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy w Pęczniewie i Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy w Czepowie – ze względu na zapotrzebowanie na usługi w zakresie wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi zasadnym wydaje się być zwiększanie liczby miejsc w tych Domach stosownie do pojawiających się potrzeb,
- szkolenia profesjonalnych kadr zajmujących się opieką środowiskową i stacjonarną,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

3.2. Aktywizacja i integracja lokalna osób w wieku poprodukcyjnym, wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym

Cel ten będzie realizowany m.in. przez :

- promowanie i wspieranie rozwiązań służących pełniejszej integracji społecznej osób w wieku poprodukcyjnym;

- promowanie wartości uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym;
- prowadzenie kampanii informacyjnych zmierzających do pojawienia się rzeczników interesów osób w podeszłym wieku, którymi mogły by być zwłaszcza organizacje pozarządowe, a także osoby np. uczestniczące w działaniu jednostek samorządu terytorialnego;
- promocję i rozwój działań wspierających więzi międzypokoleniowe i wzmacniające poczucie odpowiedzialności młodszych pokoleń za opiekę nad osobami starszymi z otoczenia rodzinnego i sąsiedzkiego;
- uwzględnienie potrzeby aktywizacji osób starszych w programach gminnych;
- zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji programów dla osób starszych;
- tworzenie warunków uczestnictwa osób w podeszłym wieku w kulturze i wypoczynku.

Priorytet 4. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych

4.1. Wdrożenie strategicznego planowania i realizacji lokalnej polityki społecznej.

Cel ten będzie realizowany poprzez system współpracy samorządów gminnych Powiatu Poddębickiego. System ma na celu objęcie po 2014 roku wszystkich gmin jednolitym metodologicznie systemem budowania lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych wraz z systemem ewaluacji.

Priorytet 5. Partnerstwo publiczno-społeczne podstawą rozwoju usług społecznych

5.1. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych.

Celem działania jest aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych przy zastosowaniu zasady pomocniczości. Cel ten będzie realizowany poprzez:

- wspomaganie powstawania i działalności lokalnych inicjatyw obywatelskich z udziałem organizacji pozarządowych,
- wzmocnienie znaczenia administracji publicznej oraz służb publicznych na poziomie lokalnym,
- wzmacnianie zaufania społecznego do instytucji samorządowych, zaufania wzajemnego pomiędzy instytucjami publicznymi a instytucjami obywatelskimi;

5.2. Budowa partnerstwa publiczno-społecznego w zakresie działalności pożytku publicznego.

Cel ten będzie realizowany poprzez:

- wspieranie lokalnego partnerstwa publiczno-społecznego jako fundamentalnej formuły współpracy w zakresie działalności pożytku publicznego,
- budowanie partnerskich relacji między administracją samorządową i organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań publicznych,
- wspieranie powstawania lokalnych inicjatyw obywatelskich w zakresie działalności pożytku publicznego, służących budowie społeczeństwa obywatelskiego.
- podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji zadań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

5.3 Wsparcie postaw obywatelskich

Celem działania jest kształtowanie postaw obywatelskich. Cel ten będzie realizowany poprzez:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej;
- promocję działań prospołecznych (wolontariatu);- wspieranie działań na rzecz dostarczania bezpłatnej i rzetelnej informacji oraz porad obywatelskich (system bezpłatnej informacji, poradnictwa obywatelskiego i pomocy prawnej);
- wsparcie lokalnych inicjatyw obywatelskich.

Priorytet 6. Integracja społeczna i zawodowa imigrantów.

Cel będzie zrealizowany poprzez:

- prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz poszanowania tożsamości kulturowej i narodowej;
- działalność edukacyjną na rzecz tolerancji;
- właściwe przygotowanie kadr poprzez szkolenia dla pracowników: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, ośrodków pomocy społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach, organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką cudzoziemców.

(pracownicy w/w instytucji winni uczestniczyć w szkoleniach dotyczących polityki wobec cudzoziemców w Polsce).

IV. Wdrożenie oraz monitorowanie realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

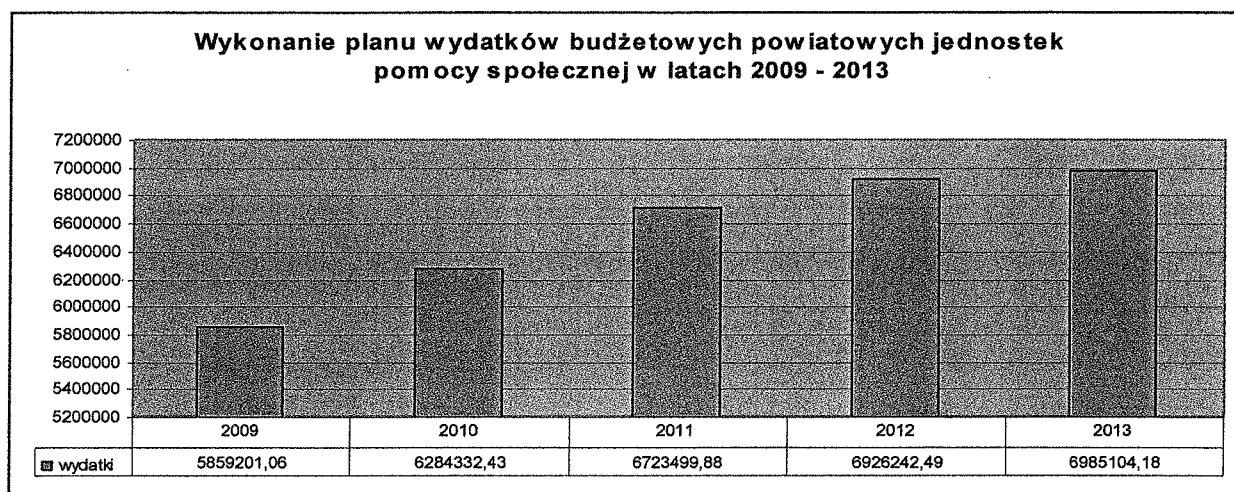
Realizacja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w latach 2014-2024 będzie wymagała :

- ewentualnego opracowania planu działań,
- monitorowania realizacji poprzez okresową ocenę stopnia osiągnięcia określonych celów, z zastosowaniem trzech rodzajów ewaluacji:
 - szacunkowej,
 - w połowie okresu realizacji,
 - pełnej,
- realizowania nadzoru oraz przygotowywania sprawozdań z wnioskami i rekomendacjami;
- stworzenia systemu wymiany informacji pomiędzy realizatorami założeń strategii na poziomie powiatu i gmin;
- rozpowszechniania informacji na temat wyników ewaluacji.

V. Projekcja wydatków budżetowych

Wydatki na pomoc społeczną w latach 2009 – 2013.

Wydatki na pomoc społeczną realizowane przez powiatowe jednostki w latach 2009 – 2013 przyjęły stałą tendencję wzrostową, co obrazuje poniższy wykres:

Wykres 9: wykonanie planu wydatków budżetowych powiatowych jednostek pomocy społecznej (razem) w latach 2009-2013

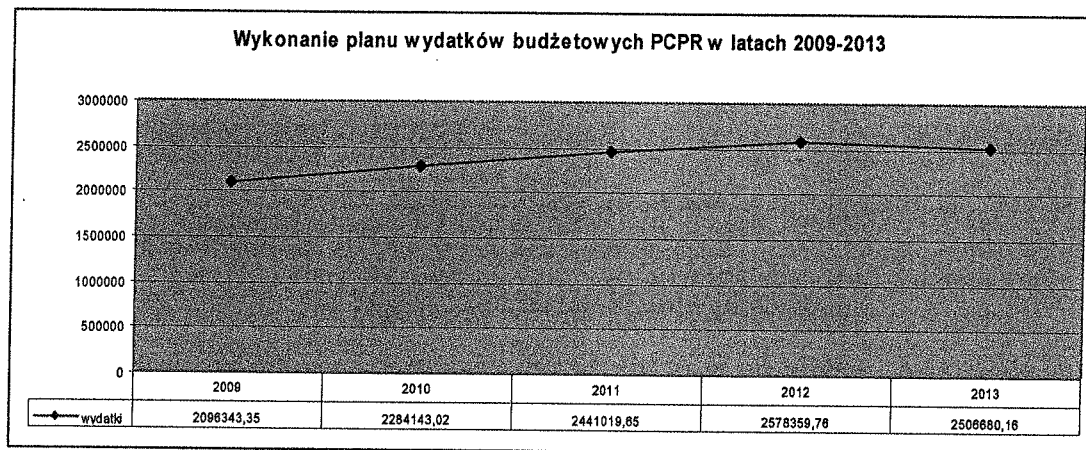
Wydatki poniesione na pomoc społeczną w 2013 r. były o 1.125.903,10 zł (19%) wyższe od wydatków poniesionych w 2009 r.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków poszczególnych powiatowych jednostek działających w zakresie pomocy społecznej przedstawia poniżej tabela:

L p.	Wykonanie planu wydatków budżetowych	2009	2010	2011	2012	2013
1	Powiatu	51.965.412,49	41.315.403,79	74.917.853,14	33.601.133,62	35.681.745,11
2	Powiatowych jednostek pomocy społecznej - razem	5.859.201,06	6.284.332,43	6.723.499,88	6.926.242,49	6.985.104,16
W tym :						
3	PCPR	2.096.343,35	2.284.143,02	2.441.019,65	2.578.359,76	2.506.680,16
4	DPS	2.557.005,18	2.622.801,00	2.845.248,23	2.902.318,52	2.969.939,13
5	PŚDS w Czepowie	311.013,81	498.999,29	519.127,00	526.198,00	557.189,00
6	PŚDS w Pęczniewie	450.958,72	434.509,12	474.225,00	475.486,21	507.415,89
7	WTZ	443.880	443.880	443.880	443.880	443.880

Tabela 1: wykonanie planu wydatków budżetowych w latach 2009-2013

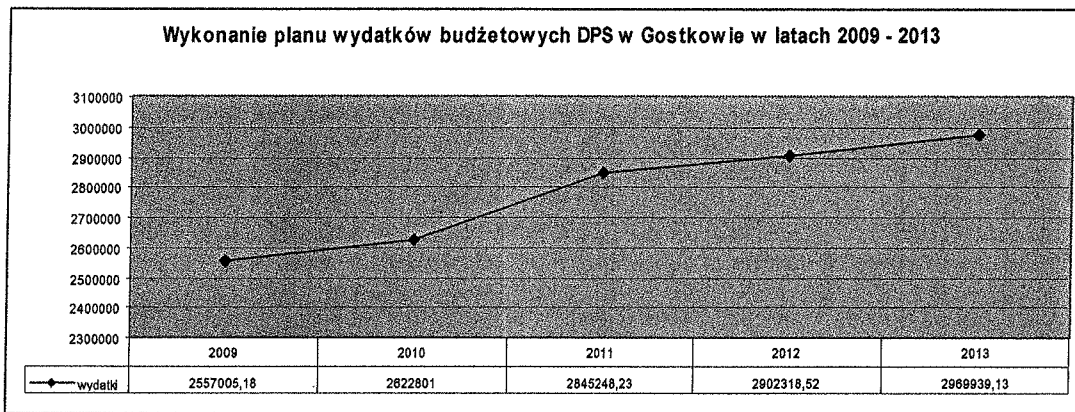
Wydatki budżetowe PCPR w latach 2009-2013:

Wykres 10: wykonanie planu wydatków budżetowych PCPR w Poddębicach 2009-2013

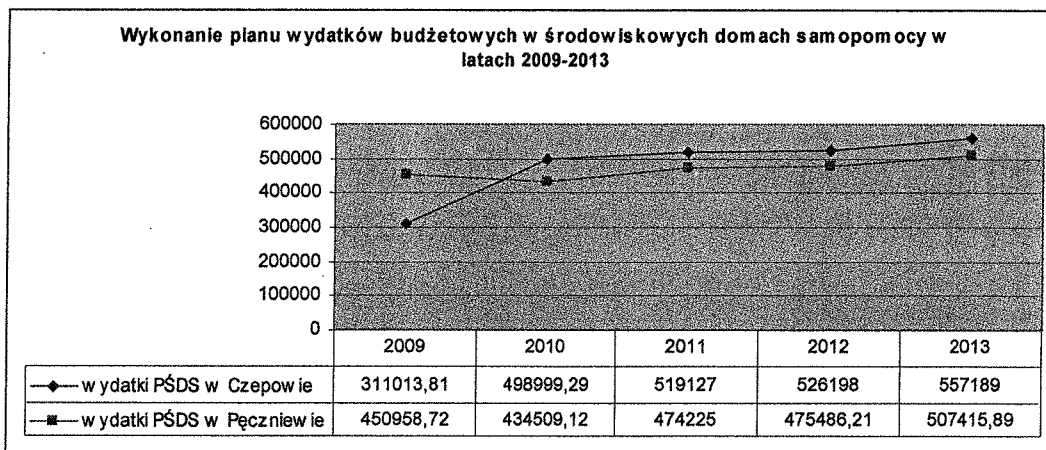
Wydatki budżetowe PCPR w latach 2009-2013 wzrosły o 410.336,81 zł (20%).

Wydatki budżetowe DPS w latach 2009-2013:

Wykres 11: wykonanie planu wydatków budżetowych DPS w Gostkowie 2009-2013

Wydatki budżetowe DPS w latach 2009-2013 wzrosły o 412.933,95 zł (16%). Wydatki budżetowe powiatowych środowiskowych domów samopomocy w latach 2009-2013:

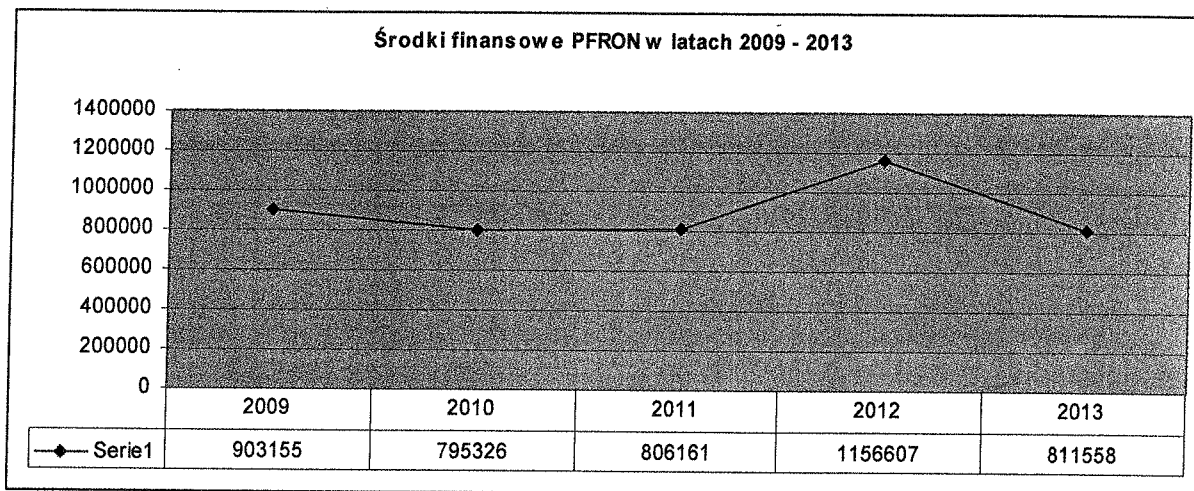

Wykres nr 10 - wykonanie planu wydatków budżetowych powiatowych środowiskowych domów samopomocy w latach 2009-2013

Wydatki budżetowe powiatowych środowiskowych domów samopomocy w latach 2009-2013 wzrosły o 302.632,36 zł (40 %), przy czym zdecydowanie większa dynamika wzrostu miała miejsce w Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy w Czepowie: o 246.175,19 zł (79%). W Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy w Pęczniewie wzrost wyniósł 56.457,17 zł (13%)

Warsztat Terapii Zajęciowej w latach 2009-2013 funkcjonował w oparciu o identyczny plan wydatków budżetowych, wynoszący w każdym roku 443.880 zł

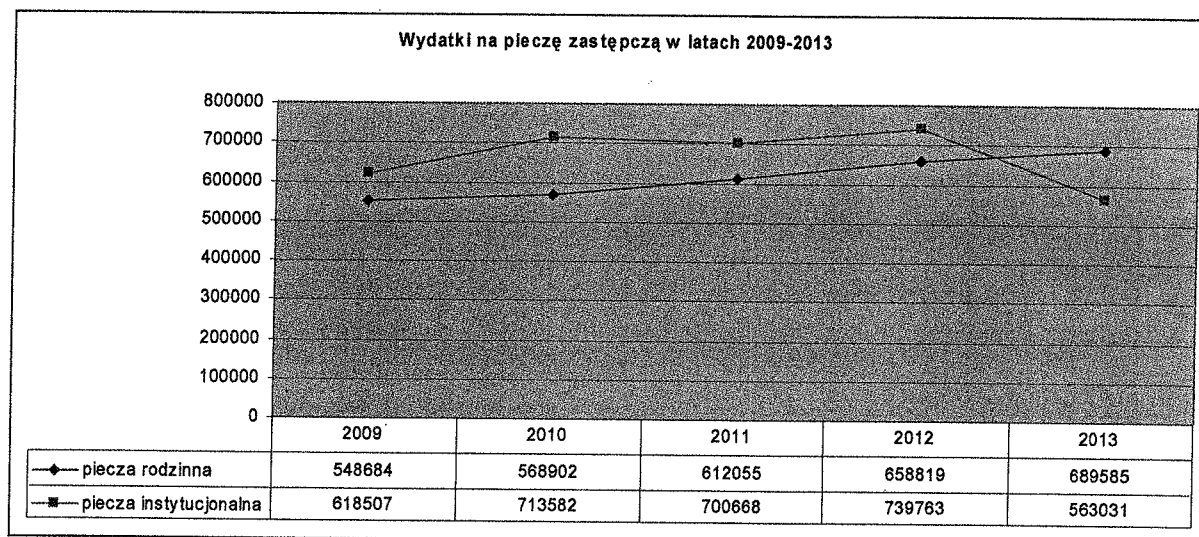
W budżecie PCPR istotne znaczenie mają środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wykres 12: wysokość środków finansowych PFRON w latach 2009-2013

Wysokość tych środków PFRON w latach 2009 – 2011 r. i w 2013 r. była nieznacznie zróżnicowana i wynosiła od 903.155 w 2009 r. do 806.161 w 2011 r. oraz 811.558 w 2013 r. Jedynie w 2012 r. miał miejsce wzrost o 350.446 zł (43%).

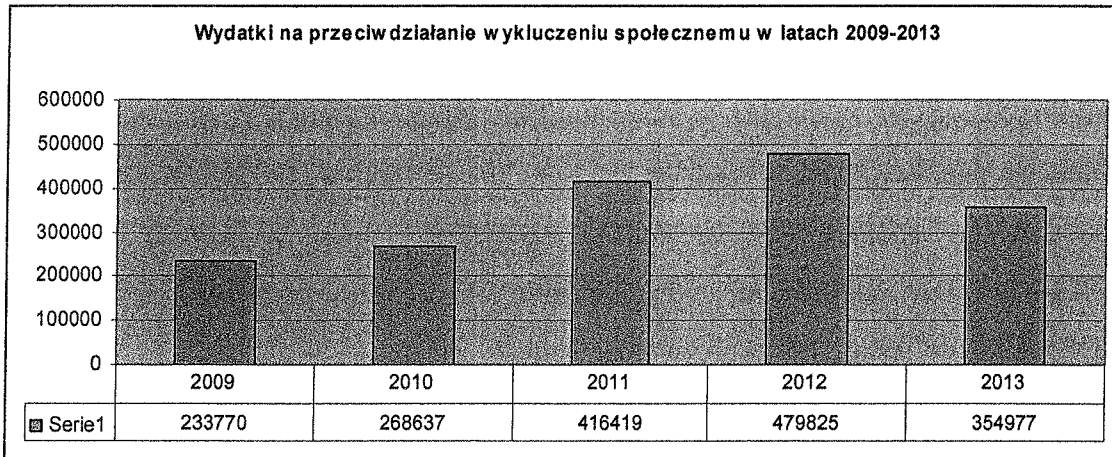
Wysokość środków finansowych PFRON określana jest na podstawie algorytmu uwzględniającego liczbę osób niepełnosprawnych na obszarze powiatu. Faktyczne potrzeby wynikające np. z wpływających wniosków nie stanowią podstawy do przydziału środków. Kolejną istotną pozycją w budżecie PCPR są wydatki na pieczę zastępczą.

Wykres 13: wydatki na pieczę zastępczą (rodzinna i instytucjonalna) w latach 2009-2013

W latach 2009-2013 nastąpił wzrost wydatków na pieczę zastępczą o kwotę 85.425 zł (7%), w tym wydatki na pieczę rodzinną wzrosły o kwotę 140.901 zł (26%), a wydatki na pieczę instytucjonalną zmniejszyły się o 55.476 zł (9%)

W grupie wydatków PCPR istotne znaczenie mają środki finansowe pozyskane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, na realizację programu na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:

Wykres 14: wydatki na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w latach 2009-2013

W latach 2009-2013 na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wydatkowano łącznie kwotę 1.735.628 zł, działaniami objęto 168 osób – mieszkańców powiatu poddębickiego.

Wnioski :

Mając na uwadze wzrost wydatków na pomoc społeczną w latach 2005-2013 uzasadniony wydaje się wniosek, iż również w latach 2014-2024 może nastąpić realny wzrost wydatków na pomoc społeczną. Jednak należy się spodziewać, że dynamika tego wzrostu będzie mniej znacząca niż w minionym okresie. Bardzo prawdopodobne jest zwiększenie wydatków wobec osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin zastępczych.

Uzasadnieniem dla takiej projekcji wydatków są wyniki przeprowadzonej diagnozy, wskazujące na:

- trwający przyrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, który zwiększy potrzeby w zakresie zabezpieczenia socjalnego (bytowego i materialnego) oraz potrzeby zdrowotne (zapewnienie specjalistycznej opieki ludziom w podeszłym wieku oraz rozwój usług opiekuńczych),
- wzrost udziału osób starszych w populacji, który może przyczynić się do zwiększenia liczby osób niepełnosprawnych,
- wzrost problemów związanych z bezrobociem, który może przełożyć się na sytuacje kryzysowe w rodzinach i realną potrzebę intensywniejszej pomocy rodzinie.

VI. Projekcja zasobów ludzkich pomocy społecznej

W latach 2011–2013 ogólna liczba osób zatrudnionych w powiatowych jednostkach pomocy społecznej pozostawała na niezmiennym poziomie, jednak w poszczególnych jednostkach organizacyjnych wystąpiły zmiany. Większej skuteczności rozwiązywania problemów społecznych na terenie powiatu sprzyjał wzrost zatrudnienia o 4 osoby (15%) w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Na koniec 2013 r. zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- PCPR - 15 osób zatrudnionych na 12,6 etatu,
- DPS – 68 osób, zatrudnionych na 63,76 etatu,
- PŚDS w Czepowie – 12 osób, zatrudnionych na 11,5 etatu,
- PŚDS w Pęczniewie – 14 osób, zatrudnionych na 11,75 etatu,
- WTZ – 13 osób, zatrudnionych na 11,5 etatu.

Łącznie w powiatowych jednostkach organizacyjnych zatrudnionych jest 71 osób kadry specjalistycznej, tj.:

- 11 pracowników socjalnych,
- 1 specjalista pracy z rodziną,
- 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- 13 terapeutów,
- 8 instruktorów terapii zajęciowej,
- 1 masażysta,
- 3 fizjoterapeutów,
- 12 opiekunów,
- 4 psychologów,
- 15 pielęgniarek.

Lp.	Kadra specjalistyczna	PCPR	DPS	PŚDS w Czepowie	PŚDS w Pęczniewie	WTZ	RAZEM
1	Pracownik socjalny (starszy specjalista pracy socjalnej, starszy pracownik socjalny, pracownik socjalny)	6	3	1	1	-	11
2	Specjalista pracy z rodziną	1	-	-	-	-	1
3	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1	-	-	-	-	1
4	Terapeuta, kierownik działu opiekuńczo-	-	3	3	1	6	13

	terapeutycznego						
5	Instruktor terapii zajęciowej (młodszy/starszy instruktor terapii zajęciowej, instruktor ds. kulturalno- oświatowych	-	3	1	4	-	8
6	Technik fizjoterapii, fizjoterapeuta, masażysta(1)	-	1	1	1	1	4
7	Opiekun, opiekun dietetyk, starszy opiekun	-	12	-	-	-	12
8	Psycholog	-	1	1	1	1	4
9	Pielęgniarka, kierownik zespołu pielęgniarek	-	13	1	-	1	15
10	RAZEM	8	39	8	8	9	71

Tabela 2: kadra specjalistyczna / w osobach

Wnioski :

Mając na uwadze zdiagnozowane potrzeby w zakresie interwencji kryzysowej zasadne będzie zwiększenie obsady kadrowej Ośrodka Interwencji Kryzysowej przynajmniej o 1 osobę.

Ponadto ogromne znaczenie dla skuteczności rozwiązywania problemów społecznych w latach 2014-2024 może mieć poradnictwo specjalistyczne, w związku z czym należy postawić szczególny nacisk na jego dostępność.

p.o. KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Poddębicach
Jarostaw Tarlecki

